

VODNJAN, crkva Sv. Blaža

VODNJAN, *Andeo*, djelo F. Terillija za župnu crkvu Sv. Blaža

XVII. st.). — U crkvi Marije Traverse nalaze se na oltarima reljefne pale iz prve pol. XVII. st.

U okolici Vodnjana (na mjestu nekadašnje austroug. streljane i na lok. Sv. Makarije) otkriveni su ostaci ranosrednjovj. crkvice, a u predjelu Sv. Lovre nađeno je više ulomaka romaničke skulpture. I od ceste koja vodi prema Balama nalazi se ruševna romanička crkva Sv. Margerite s polukružnom izbočenom apsidom i freskama iz XIII. st. (*Majestas Domini, Apostoli, Navještenje*). Uza samu cestu prema Balama stoji jednobrodna romanička crkva Sv. Franje s polukružnom izbočenom apsidom, uz željezničku prugu (prema Juršićima) crkva Sv. Lucije s uzidanim predromaničkim spolijima, a uz cestu prema Juršićima crkva Sv. Kvirina, prvotno (VI. st.) trobrodna bazilika s tri polukružne izbočene apside u kojoj je otkriveno više kamenih spomenika (VI. i IX. st.).

LIT.: *Inventario degli oggetti d'arte*, V, Provincia di Pola, Roma 1935, str. 86–93. — *D. Rismondo*, Dignano d'Istria, Ravenna 1937. — *B. Fučić*, Istarske freske, Zagreb 1963. — *G. Gamulin*, Stari majstori u Jugoslaviji, II, Zagreb 1964, str. 14. — *Horvat–Matejčić–Prijatelj*, Barok. — Zbirka sakralne umjetnosti župne crkve Sv. Blaža Vodnjan (katalog), Pula 1984. — *B. Marušić*, Ricerche archeologiche nella basilica di S. Quirino presso Dignano, Atti, Centro di ricerche storiche Rovigno, 1986–87, 17, str. 39–81. Br. Ma.

VODOPIJA, Kristofor, prepisivač i minijaturist (XVII. st.). Ispisao je 1698. i inicijalima uresio procesional zagrebačke katedrale što se čuva u Metropolitani (MR 108).

LIT.: *D. Kniewald*, Iluminacija i notacija zagrebačkih liturgijskih rukopisa, Rad HAZU, 1944, 279. — *Horvat–Matejčić–Prijatelj*, Barok.

VODOPIJA, Mirjana, slikarica (Zagreb, 24. IX. 1963). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1987 (M. Šutej). Od početka sklona eksperimentiranju u raznim materijalima i crtežima, od 1989. uvodi svjetlost kao bitan sastavni element. Oblikuje luminoobjekte zakrivljenih oblika kojima centrirana svjetlost i sjene projiciraju ornamentirane crteže (*Prolaz*, 1993; *Odras*, 1994). Izrađuje scenografiju i videoanimaciju za televiziju; bavi se grafičkim oblikovanjem. — Samostalno izlagala u Zagrebu (1987, 1989, 1990, 1993, 1995, 1996) i Virovitici (1990).

LIT.: *R. Baloković*, Mirjana Vodopija (katalog), Zagreb 1987. — *M. Lučić*, Mirjana Vodopija (katalog), Zagreb 1990. — *J. Vukmir*, Mirjana Vodopija (katalog), Zagreb 1995. K. Ma.

VODOPIVEC, Frano, filmski snimatelj i fotograf (Zagreb, 4. VII. 1924). Diplomirao na Visokoj upravnoj školi u Zagrebu 1964. Filmom se bavi od 1945. Snimio je mnogobrojne filmske novosti, kratkometražne filmove, od kojih je mnoge sâm režirao (*Plave tišine*, 1953; *Lica moga grada*, 1963; *Sunčani Jadran*, 1965; *Berge Istra*, 1973; *Titov most*, 1981), i igrane dugometražne filmove. Posebno je zapažena njegova kamera u filmovima *Djevojka i hrast* (režija K. Golik, 1955), *Kaja, ubit ću te* (V. Mimica, 1967), *Događaj* (V. Mimica, 1969), *Kad čuješ zvona* (A. Vrdoljak, 1969), *Družba Pere Kvržice* (V. Tadej, 1970), *U gori raste zelen bor* (A. Vrdoljak, 1971) i *Poslijepodne jednog fazana* (M. Arhanić, 1972) te u dokumentarnim djelima *Crne vode* (režija R. Sremec, 1956), *Svetkovina kamena* (B. Marjanović, 1957), *Ljudi s Neretve* (O. Gluščević, 1966) i *Pisana riječ u Hrvatskoj* (R. Ivančević, 1987). Jedan je od najboljih hrv. snimatelja, majstor umjetničke fotografije, što daje posebnu vrijednost njegovoj filmskoj fotografiji koju odlikuju lik. i kompozicijska vrijednost kadra, poetično ozračje i vješta izgradnja svjetla. Na području fotografije ističu se njegovi portreti (M. Krleža, E. Murtić), a bavio se također eksperimentalnom fotografijom i fotografikom.

LIT.: *Č. Prica*, Slika i prostor, Republika, 1956, 6. — *M. B.*, Nagrada Vladimir Nazor za životno djelo. Frano Vodopivec, snimatelj, redatelj, pjesnik, Filmska kultura, 1990, 183–184. R.

VOGL, Carl, austr. slikar (Graz, 1820 — Beč, ?); djelovao od 1847. do 60-ih god. XIX. st. u Zagrebu i Varaždinu. Naslikao je mnogo portreta, među kojima su uspješiji oni manjega formata. Izraz mu je bidermajerski (*Portret Juliane Thalheim*, 1847).

LIT.: *A. Simić-Bulat*, Sjeverozapadna Hrvatska, u katalogu: Slikarstvo XIX. stoljeća u Hrvatskoj, Zagreb 1961, str. 27, 216.

VOJAKOVAC, selo *SI* od Križevaca. Pravosl. crkva Sv. Đurđa ima na zaglavnome kamenu bočnoga ulaza uklesanu godinu 1769. Jednobrodna je, s polukružnim svetištem i zvonikom na pročelju, pod kojim je glavni ulaz. Ikonostas visokoga tipa ima tri niza ikona, a ukrašen je drvorezbarenim pozlaćenim rokoko motivima. Ikone baroknih obilježja nastale